



میزان شیوع نقائص لوله عصبی و عوامل خطر زای مرتبط با آن در سطح زایشگاه بیمارستان امام سجاد (ع)

شهر یاسوج در فاصله سالهای ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۹

مهین روزی طلب^۱، عزیزالله پورمحمودی^۲، دکتر صدیقه ابراهیمی^۳، جانمحمد ملک زاده^۴

۱- عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

۲- عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

۳- متخصص اطفال و فلوشیپ اعصاب و روان کودکان، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز

۴- مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت، دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

roozitalab.mahin@yums.ac.ir

زمینه و هدف: این مطالعه با هدف تعیین میزان شیوع نقائص لوله عصبی و عوامل خطر زای مرتبط با آن در سطح زایشگاه بیمارستان امام سجاد (ع) شهر یاسوج در فاصله سالهای ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۹ صورت گرفت.

روش بررسی: در این مطالعه مورد-شاهدی، جامعه مورد مطالعه، کلیه نوزادان متولد شده به مدت ۱۰ سال بودند؛ گروه مورد شامل ۷۸ نوزاد دارای NTDS بودند که به روش غیر تصادفی و اسان انتخاب شدند. گروه شاهد شامل همین تعداد نوزاد سالم بود که در همان مدت و در همان بیمارستان دنیا آمده بودند و به روش تصادفی ساده انتخاب شدند. اطلاعات هر دو گروه با یک چک لیست جمع آوری شد. رابطه متغیرها و خطر ابتلا به NTDS با محاسبه نسبت شانس (OR) با حدود اطمینان ۹۵٪ از طریق آزمون رگرسیون لجستیک صورت گرفت. سطح معنی دار بودن، $p < 0/05$ در نظر گرفته شد.

یافته ها: شیوع NTDS در این مطالعه، ۲/۱۲ در هزار تولد زنده بود که در ۵۹ نفر (۷۵/۶۵ درصد) انانسفالی و در ۱۹ نفر (۲۴/۳۵ درصد) Spina Bifida (SB) وجود داشت که ۵۱ نفر (۶۵/۴ درصد) دختر و ۲۷ نفر (۳۴/۶٪) پسر بود. بیشترین موارد NTDS در مادران رده سنی ۲۷ تا ۳۶ سال (۴۲ مورد معادل ۵۲/۸۵ درصد) مشاهده گردید. تجزیه و تحلیل اماری ارتباط بین سن بالای مادر و بروز NTDS را نشان نداد. ۲۸ نفر (۳۵/۹ درصد) از مادران، دارای مرتبه حاملگی اول، ۳۶ نفر (۴۶/۱ درصد) حاملگی دوم و ۱۴ نفر (۱۸ درصد) دارای رتبه حاملگی بیشتر از ۲ بودند. ۵۱ نفر (۶۵/۴ درصد) از نوزادان NTDS با زایمان طبیعی و ۲۷ نفر (۳۴/۶ درصد) با سزارین متولد شدند. ۶۶ نفر (۸۴/۶ درصد) از مادران فاقد سابقه سقط قبلی و ۷۶ نفر (۹۷/۵ درصد) فاقد سابقه نوزاد ناهنجار قبلی بودند. ۱۰ نفر (۱۲/۸ درصد) از مادران گروه مورد و ۷ نفر (۸/۹۷ درصد) از گروه شاهد، سابقه مصرف دخانیات (قلیان) داشتند و از نظر اماری تفاوت معنی داری بین دو گروه وجود نداشت.

۲۶ نفر (۳۳/۳ درصد) از مادران گروه مورد و ۴۸ نفر (۶۱/۵ درصد) از گروه شاهد، سابقه مصرف اسید فولیک داشتند. بر اساس آزمون رگرسیون لجستیک ارتباط بین مصرف اسید فولیک با NTDS از لحاظ اماری معنی دار شده است. ($p=0/001$) و $OR = 1/4 - 6 / 15$ (2 / 93)

۲ نفر (۱/۲۸ درصد) از مادران گروه مورد دارای سابقه مصرف داروهای ضد تشنج و ضد افسردگی و ۳ نفر (۳/۸ درصد) دارای سابقه دیابت بودند. بین ۲ گروه از لحاظ مصرف دارو و بیماری دیابت در دوران بارداری تفاوت معنی دار اماری وجود نداشت.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به میزان نسبتاً بالای شیوع NTDS در یاسوج و معنی دار شدن ارتباط بین عدم مصرف اسید فولیک و بروز NTDS لازم است که آموزش در زمینه عوامل مستعد کننده برای مادر حامله و حمایت‌های اجتماعی در دستور کار مسئولان بهداشتی منطقه قرار گیرد.

کلید واژه ها: انانسفال، مننگوسل، مننگومیلوسل، شیوع